

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston mielenterveyden edistämisen periaatepäätökseksi - LUONNOS

linkki lausuntopyyntöön: [Lausunto - Lausuntopalvelu](#)

Mielenterveyden edistäminen

Vantaa pitää myönteisenä, että ohjelmaan on koottu yhteen aiheeseen liittyviä kansallisia strategioita ja ohjelmia. Ohjelmat jäävät kuitenkin erillisiksi ja niiden muodostama kokonaisuus hahmottuu vaikeasti.

Periaatepäätöksessä on laaja-alaisesti kuvattu niitä tahoja, strategioita ja politiikkaohjelmia, joilla pyritään vaikuttamaan hyvän mielenterveyden edellytyksiin. Tätä poikkihallinnollisuutta ei voi liikaa korostaa.

Erityisesti toimeenpanoon keskittyvissä suunnitelmissa ja periaatepäätöksissä olisi hyvä huomioida eri ministeriöiden vastuualueilla olevat ohjelmat ja suunnitelmat sekä purkaa näiden päällekkäisyydet ja ristiriitaisuudet toimeenpanotasolla. Periaatepäätöksen toimenpiteet ovat tärkeitä, mutta vielä tavoitetasolla eli ne kertovat mitä tulee tehdä, eivät konkretiaa eli miten mainittua tavoitetta toimeenpannaan. Myös vaikuttavuuden arviointiin tulee kiinnittää huomiota. Periaatepäätöksessä on maininta, että tämän lisäksi tehdään toimeenpanosuunnitelma. Olisiko tämän periaatepäätöksen ja toimeenpanosuunnitelman voinut yhdistää?

Kokonaisuudessaan periaatepäätöksessä mainitut monipuoliset ja kattavat toimenpiteet, jotka edistävät mielenterveyden vahvistumista, vaikuttavat hyvin toiveikkailta. On kuitenkin varmistettava ohjelmien ja strategioiden resursointi sekä pidettävä huolta siitä, että toimeenpanoon ohjataan riittävät taloudelliset resurssit.

Periaatepäätöksessä korostetaan, että ”vastuu mielenterveyden edistämisestä ja häiriöiden ehkäisemisestä kuuluu kaikille yhteiskunnan toimijoille ja hallinnonaloille sekä niiden eri tasoille”. Periaatepäätöksen luonnoksessa ei kuitenkaan tunnisteta viimeaikaisen rakenneuudistuksen laajoja vaikutuksia palveluiden tuottamiseen, eri toimijoiden (hyvinvointialue, kunnat, kolmas sektori) väliseen yhteistyöhön ja talouteen liittyviin haasteisiin. Erityisesti ennaltaehkäisevän työn rakenteet ja resurssit herättävät kuntatoimijan näkökulmasta huolta.

Vaikka periaatepäätös sisältää monia positiivisia tavoitteita ja toimia, siinä voisi painottaa enemmän myönteistä tulevaisuudenkuvaa, joka kannustaisi ihmisiä osallistumaan aktiivisemmin ja panostamaan sekä omaan että yhteisön hyvinvointiin, etenkin nykyisessä monimutkaisessa globaalissa tilanteessa. Lisäksi periaatepäätös tunnustaa vapaaehtoistyön ja kokemusasiantuntijoiden merkityksen, mikä vahvistaa yhteiskunnallista osallistumista ja vaikuttavuutta.

Jos mielenterveyden edistäminen halutaan jatkossakin pitää kolmannen sektorin tärkeänä tehtävänä, ei järjestöjen rahoitusta tulisi leikata. Järjestöillä on paljon arvokasta paikallistason tietoa ja osaamista mielenterveyteen liittyen, jota he voivat jakaa kunnalle.

Mielenterveys pääomana

Kuten periaatepäätöksen luonnoksessa mainitaan, kansallisen mielenterveysstrategian tuttuus ja sen eri painopisteiden toteuttaminen vaihtelevat suuresti aiheesta tehtyyn kyselyyn vastanneissa kunnissa. Alueellisesti, esim. kuntasektorilla on täysin mahdotonta ottaa haltuun ja toimeenpanna suurta määrää erillisiä kansallisia strategioita, ohjelmia, suunnitelmia, periaatepäätöksiä jne. Strategiatyön vaikuttavuuden vahvistamiseksi erilaisten ohjelmien ja strategioiden päällekkäisyyksien purkamiseen sekä niiden jalkauttamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Tarvitaan myös kulttuuri- ja kielisensitiivistä mielenterveystyötä. Vantaan näkökulmasta tälle on erityisen suuri tarve. Kyse ei ole vain pienten vähemmistöjen kanssa tehtävästä työstä. Vantaalla on eriytyneitä asuinalueita ja yhteisöjä, joissa muunkielisiä on huomattavasti enemmän kuin suomenkielisiä.

Lisäksi meillä on huoli siitä, kyetäänkö mielenterveyspalveluissa vastaamaan riittävällä tavalla muun kuin suomenkielisten kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Myös ruotsinkielisten tulee saada mielenterveyspalveluita omalla äidinkielellään. Lisäksi tulee huomioida muut Suomessa puhutut kielet. Onko mielenterveyspalveluita saatavilla riittävästi eri kielillä ja onko olemassa riittävästi osaamista esim. maahanmuuttajapalveluissa mielenterveydestä.

Mielenterveystyön kielivalikoimassa tulee huomioida myös selkokieli, jonka avulla myös henkilöt, jotka eivät ymmärrä yleiskieltä, voivat saada tietoa ja käydä keskustelua mielenterveydestä. Selkokielen käytöstä hyötyvät muun muassa kehitysvammaiset, muistisairaat sekä henkilöt, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Akuutissa kriisitilanteessa selkokielestä hyötyvät kaikki, myös yleiskielen käyttäjät.

Lasten ja nuorten mielenterveyden rakentuminen arjessa

Periaatepäätökseen on kirjattu erittäin laajasti lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisen toimenpiteitä vuosille 2024–27 (yhteensä 14 toimenpidettä).

Tässä osuudessa on esitelty tavoitteita, jotka vaativat laajaa monisektorista yhteistyötä (esim. ehkäisevän päihdetyön toteuttaminen, moniammatillinen hyvinvointityö sekä yhteisöllinen oppilashuolto). Vantaa katsoo, että viimeaikaisten rakennemuutosten myötä useissa luetelluissa toimenpiteissä kaivattaisiin kuntatoimijan näkökulmasta vahvempaa kansallista ohjausta, sillä erityisesti kuntien ja hyvinvointialueiden välisen yhteistyön ei-lakisääteiset tehtävät vaativat paljon paikallisten yhdyspintojen määrittelyä vaarantaen palveluiden yhdenvertaista toteutumista kansallisesti. Tiedonsiirtokysymyksissä erityisesti opiskeluhuollon palveluihin liittyen on myös edelleen paljon epäselvyyttä, jotka tulisi ratkaista kansallisin linjauksin. Nuorisotyön ja opiskeluhuollon yhteistyön lisääminen on kannatettavaa, mutta vaatisi tarkempaa kansallista linjausta ja lisäresursseja. Huomautamme myös, että oppilashuolto -käsitteen sijaan tulisi käyttää käsitettä ”opiskeluhuolto”.

Myös tavoite lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksesta kaikilla koulutusasteilla varhaiskasvatuksesta alkaen hyötyisi vahvemmassa kansallisesta ohjeuksesta ja tähän teemaan tulisi valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa antaa tarkemmat tavoitteet ja sisällöt. Tällä hetkellä Vantaalla on resursoitu lisäopetusta tähän ja laadittu itse paikalliseen opetussuunnitelmaan tavoitteet sekä valmisteltu aineistoja opetuksen tueksi. Lasten ja nuorten kasvuympäristön turvallisuuden heikkeneminen, erityisesti koulukiusaamisen, väkivallan sekä nuorisorikollisuuden

kasvu, herättää tällä hetkellä laajasti huolta. Tähän liittyen toimenpiteenä mainittu olemassa olevien välineiden ja uusien työkalujen kehittäminen on riittämätön, sillä kyse on laajasta systeemisestä ongelmasta. Huolimatta siitä, että kiusaamisen vastaiseen työhön toteutettiin toimenpideohjelma edellisellä hallituskaudella, kaivataan siihen edelleen vahvempia laajempia yhteisiä suuntaviivoja. Esimerkiksi kiusaamistilanteiden systemaattinen dokumentointi sekä pitkittyneisiin kiusaamistilanteisiin puuttuminen ovat teemoja, joiden osalta Vantaalla tehdään tällä hetkellä laajaa kehittämistyötä.

Tässä osuudessa on kiinnitetty turhan vähän huomioita haavoittuvassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden huomioimiseen. Erityisesti vanhemmuuden tuki tulisi nostaa enemmän esille kaikkien lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimivien tehtävänä mielenterveyden edistämistyössä sekä sujuvana arkena että vanhempien tukena tilanteissa, joissa he tarvitsevat tukea. Yhdessäkään tässä kohtaa listatuista toimenpiteistä ei mainita vanhemmuuden tukemista.

Vantaa pitää tärkeänä, että luonnoksessa tunnistetaan varhaiskasvatuksen ja koulun tarjoamien palvelujen merkitys lasten varhaisiin ikävaiheisiin. Ennaltaehkäisevä mielenterveystyö hyödyttää suurinta osaa lapsista ja nuorista, mutta tulee muistaa se joukko, jotka eivät ole edes koulukuntoisia, eikä ennaltaehkäisevä työ riitä tukemaan heitä. Olemme huolissamme lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden riittävydestä ja kohdentumisesta tälle vaativan mielenterveydellisen tuen tarpeessa olevalle ryhmälle.

Kouluruokailuun liittyvissä haasteissa tulee huomioida, että kouluruoan syömättä jättäminen on monen asian summa: liian lyhyt aika ruokailuun, meluisa ruokailutila, ryhmäpaine jättää ruoka syömättä ja kouluruoan perusteettoman huono maine. Ruokalistojen laatimiseen voisi osallistaa lapsia ja nuoria vielä nykyistä enemmän.

Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen vaatii selkeitä resursseja. Järjestöjen tekemä mielenterveyden edistäminen on tärkeää. Vantaa on huolissaan siitä, että periaatepäätöksessä annetaan paljon vastuuta järjestöille mielenterveyden edistämistyöstä (mukaan lukien verkkoauttamisen toimintamuodot), vaikka samaan aikaan järjestöjen tukia leikataan merkittävästi. Järjestöjen hyte-avustusten osalta on myös tarpeen selkeyttää kuntien ja hyvinvointialueiden sekä muiden rahoitusmekanismien välistä vastuunjakoa. Mielenterveyden edistäminen on lähellä sote-palveluissa tapahtuvaa työtä, jolloin ne kuuluvat tiiviimmin hyvinvointialueiden vastuulle. Kuntatoimijoiden näkökulmasta kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö edellyttää järjestöille riittävää ja pitkäkestoista rahoitusta, jotta yhteistyötä voidaan tehdä suunnitelmallisesti ja vaikuttavasti. Vantaa on huolissaan järjestörahoitukseen kohdistuvien leikkausten vaikutuksista kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä järjestötoimijoiden mahdollisuuksista tehdä vaikuttavaa mielenterveyttä tukevaa työtä myös jatkossa.

Nuorisoalan osaamiskeskuksissa on kehitetty paljon mielenterveyttä tukevaa toimintaa ja mm. lukuisia hyväksi havaittuja menetelmiä nuorisotyön ja koulujen käyttöön. Nuorisoalan osaamiskeskustoiminnan rahoitus tulisi varmistaa ja jatkaa rahoitushakua kiireesti, jotta tähän saakka aikaan saatu kehitystyö ei päättyisi ja valuisi hukkaan.

Kaikenlainen harrastaminen edistää lasten ja nuorten mielenterveyttä tarjoamalla mahdollisuuden itsensä ilmaisemiseen, yhteisöllisyyteen ja onnistumisen kokemuksiin. Harrastamisen muoto ei ole ratkaiseva, sillä tärkeintä on, että lapsi tai nuori saa osallistua toimintaan, joka tuottaa iloa ja tukee

hyvinvointia. Harrastukset auttavat kehittämään itsetuntoa, sosiaalisia taitoja ja stressinhallintaa, riippumatta siitä, onko kyseessä urheilu, taide, musiikki vai muu itseä kiinnostava aktiviteetti. Olemme huolissamme siitä, että harrastuslajit eriytetään toisistaan, mikä luo kuvaa siitä, että toinen harrastus olisi toista tärkeämpi.

Lisäksi olisi oleellista nähdä myös harrastustoimijat, seurat, järjestöt jne. tärkeänä lenkinä lapsen tai nuoren turvaverkon rakentumisessa. Harrastusten merkitystä ei voida nähdä muusta elämästä irrallaan olevana elementtinä, vaan oikeutena toteuttaa itselle merkityksellistä asiaa esimerkiksi oppivelvollisuuden ulkopuolella. Luottamuksellinen ja turvallinen, yksilön hyvinvointia vahvistava ihmissuhde voi rakentua myös jonkun muun kuin tavanomaisemman varhaiskasvatuksen, koulun tai opiskeluhuollon kautta kohdatun aikuisen kanssa.

Mielenterveysoikeudet

Sivuille 38 ja 39 jakautuva kappale on epäselvä. Etnisestä taustasta, seksuaalisuudesta ym. puhutaan esteenä. Olisiko selkeämpää puhua esim. Intersektionaalisuudesta ja sen huomioimisen tärkeydestä mielenterveyden edistämisessä?

Periaatepäätöksessä tulisi näkyä paremmin asukkaiden oikeus saada mielenterveyspalveluja omalla äidinkielellään. Myös ruotsinkielisten tulee saada mielenterveyspalveluita omalla äidinkielellään. Vantaan asukkaista noin neljäsosa on maahanmuuttajia ja heidän tavoittamisensa heidän omalla äidinkielellään on suuri haaste julkisille palveluille. Erityisen tärkeää tämä on maahanmuuttajalasten ja –nuorten kohdalla, joilla on tarve mielenterveyspalveluille.

Periaatepäätöksessä tulisi näkyä vahvemmin sijoitettujen lasten oikeudet asianmukaisiin mielenterveyspalveluihin. Tällä hetkellä lastensuojelun sijaishuollossa olevien lasten oikeus saada palveluita ja tukea riittävän matalalla kynnyksellä ei toteudu.

Ihmisten tarpeiden mukaiset, laaja-alaiset palvelut

Taiteen ja kulttuurin kohdalla mainitaan: «Tunnistetaan taiteen ja kulttuurin merkitys osana koko väestön mielenterveyden vahvistamista ja mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyä».

Periaatepäätöksen luonnoksessa korostetaan taiteen ja kulttuurikokemuksen saavutettavuuden lisäämisen tärkeyttä, mikä edistää kaikenikäisten ihmisten hyvinvointia. Kulttuuripalveluiden saatavuuden tärkeys kaikille, myös marginaaliryhmille, on myös keskiössä. Varhaiskasvatuksessa lasten kulttuuriin ja taiteen eri muotoihin tutustumista, kokemista ja itse tekemistä voidaan vahvistaa laatimalla kuntaan kulttuurikasvatussuunnitelma. Kulttuurikasvatussuunnitelman avulla oppilas pääsee oppimaan ja työskentelemään erilaisiin oppimisympäristöihin. Kulttuurin kokemisen ja tekemisen merkitys mielenterveyden kannalta tulee muistaa.

Nuorten tukeminen monialaisten palveluiden kautta on erityisen tärkeää mielenterveyden edistämiseksi. Siksi nuorten työllistymistä tukevat monialaiset palvelut etenkin Ohjaamo –palvelut tulisi vahvemmin näkyä periaatepäätöksissä. TE24 –uudistuksen lainsäädäntö ei huomioi riittävällä tavalla nuorten asemaa, eikä varmista monialaista yhteistyötä mm. Hyvinvointialueen ja kuntien kanssa.

On otettava huomioon myös huono-osaisten ja syrjäytyneiden mielenterveyspalvelut, iästä riippumatta. Huono-osaisuus ja jatkuva vähävaraisuus lisää mielenterveyden haasteiden riskiä sekä lapsilla, perheillä, työikäisillä, työttömillä että vanhuksilla. Tämä näkyy mm. ruoka-avun piirissä.

Yhteistyötä kaupunkien ja hyvinvointialueiden välillä kipeästi kaivataan lisää, mm. etsivässä vanhustyössä, palveluohjauksessa, jalkautuvassa sosiaalityössä. Myös TE24-uudistuksella on haasteensa. Lasten ja nuorten kohdalla tulee huomioida, että syrjäytyminen on ylisukupolvinen ilmiö ja aina lapsen tai nuoren syrjäytyessä tulisi kysyä, missä palvelussa on korjattavaa.

Hyvä mielenterveysjohtaminen

Kuten periaatepäätöksessä korostetaan, mielenterveystyötä ohjataan ja johdetaan yli sektorirajojen. Laajan tutkimustiedon ja tietopohjan merkitys korostuu periaatepäätöksessä, mutta kuntien näkökulmasta erityisesti on tarvetta tiedon hyödyntämisen ja tiedolla johtamisen osaamisen vahvistamiseen. Riittävä tietopohja itsessään ei edistä hyvää johtamista. Tähän kehittämistyöhön on tärkeä ottaa kunnat vahvemmin mukaan. Erityisen tärkeää on, että tiedon raportointia kehitetään palvelemaan paremmin kunnan tiedolla johtamista (kuntakohtaiset vertailuraportit, avoimet tietokannat).

Kuntatasolla oleellista olisi, että kansallisesti määriteltäisiin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tietovaranto: ydinindikaattorit (vrt. THL:n kokoama hyvinvointiraportoinnin minimitietosisältö) ja täydentävä tieto (tämä olisi luonnollisesti laajempi kuin ydintietosisältö). Tämä tieto tulisi koota yhdelle (!) alustalle. Oleellista olisi huomioida eri ikäryhmät (vrt. Lapsistrategian toimeenpano) ja teemat. Kunnat ja hyvinvointialueet kaipaavat tällaista määrittelyä sekä alustaa hyvinvointitiedolla johtamisen työkaluksi. Toimivan tietopohjan kehittäminen edellyttäisi tiivistä yhteistyötä eri tiedontuottajien sekä tiedon hyödyntäjien kanssa. Tietopohjan kehittämiseen on tärkeä sisällyttää myös tiedonkeruiden koordinoinnin kehittäminen, sillä erilaiset kyselyt ja tiedonkeruut kuormittavat henkilöstöä ja oppilaita niin varhaiskasvatuksessa, kouluissa kuin oppilaitoksissakin. Kansallisesti olisi tärkeä koordinoida tiedonkeruiden ajankohtaa sekä kehittää niiden toteutustapaa, jotta lasten ja nuorten oikeus osallistua ja kertoa omaan hyvinvointiinsa liittyvistä tekijöistä mahdollistuu kuitenkin koulutyön arkea liikaa kuormittamatta.

Kouluterveyskysely on laadukas ja laajasti käytetty tietolähde, jonka tulosten raportointia kunnille ja kouluille on kehitetty viime vuosina. FinLapset tiedonkeruun kehittäminen on paikkaamassa tietoaukkoa alle kouluikäisten lasten ja perheiden hyvinvointitiedon osalta. FinLapset jatkuvuus tulisi varmistaa. On tärkeää kehittää alle kouluikäisten lasten kansallista tiedonkeruuta ja -menetelmiä.

Haavoittuvassa asemassa olevia ja syrjinnälle alttiita väestöryhmiä koskeva tietopohja on puutteellista. Näihin ryhmiin liittyvien tietoaukkojen tarkempi kartoitus ja tietopohjan kehittäminen on tärkeää. Tämä tieto on tärkeää koota valtakunnallisesti ja tällä hetkellä hajallaan oleva tieto koota yhdelle alustalle, jotta mahdollisimman moni löytäisi sen ja voisi hyödyntää sitä.

Organisaatioiden johtajille on tarjottava ajantasaista tietoa hyvästä mielenterveysjohtamisesta, toimivista johtamismalleista ja niiden vaikutuksesta työntekijöihin. Tämä korostuu erityisesti kuntasektorilla, jossa resurssit ovat niukat ja palvelukenttä suuri ja sirpaleinen. Johtajilla itsellään on myös oltava mahdollisuus jutella ammattiauttajan kanssa ja käydä läpi omia työstressi- ja ajanhallinta-asteitaan, jotka vaikuttavat heidän työhyvinvointiinsa ja mielenterveyteensä. Hyvinvoiva ja työkykyinen johtaja pystyy johtamaan omaa organisaatiotaan selkeästi ja tehokkaasti.

Kunnat kantavat työnantajina vastuuta hyvin suuren joukon työkyvystä ja siten myös mielenterveyden tukemisesta. Tähän tarvitaan työnantajille entistä enemmän työkaluja ja konkreettisia välineitä. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on kehitettävä ja madallettava pääsyä esim. työpsykologeille. Työelämän joustojen lisääminen tukee myös työntekijöiden mielenterveyttä.

Täsmätyökykyisyys tulisi nähdä yhtenä vakiintuneena tapana olla mukana työelämässä ilman stigmaa. Työnantajat tarvitsevat lisää tietoutta täsmätyökykyisyydestä. Työnantajia tulisi myös tukea ottamaan käyttöön matalan kynnyksen mielenterveyttä tukevia toimintamalleja ja palveluita kuten varhainen tuki ja lyhytterapia.

Itsemurhien ehkäisy

Erityistä huolta herättävät nuorten päihdekuolemat, jotka ovat kansallisesti kasvussa. Sekä ehkäisevälle että puuttuvalle päihdetyölle nuorten keskuudessa on huutava tarve. Lisäksi päihde- ja mielenterveyspalveluiden keskinäinen koordinointi ja palvelupolut tulisi olla selkeitä ja saumattomia.

Periaatepäätöksessä puhutaan Aikalisä -toiminnasta ja sen kehittämisestä kutsuntojen yhteydessä. Aikalisä -toimintaa on pyöritetty ja kehitetty osana OKM:n rahoittamaa Nuorisotalon osaamiskeskustustyötä, jonka rahoitus on nyt täysin katkolla. Aikalisä -toimintaa ei siis jatkossa ole olemassa lainkaan, ellei rahoitusta varmisteta.

Tiivistelmä sisällöstä

Periaatepäätöksessä mainitaan monipuolisesti toimenpiteet ja tahot, strategiat ja politiikkaohjelmat, joilla pyritään edistämään hyvää mielenterveyttä. Vantaan näkökulmasta päätöksessä korostettava poikkihallinnollisuus on avainasemassa kaikessa mielenterveyden edistämisessä. Periaatepäätöksen luonnoksessa ei kuitenkaan huomioida riittävästi viimeaikaisten rakenneuudistuksen laajoja vaikutuksia palveluiden tuotantoon, kuntien ja hyvinvointialueiden välisiin yhdyspintoihin eikä ennaltaehkäisevän työn rakenteiden ja resurssien haasteisiin.

Vantaan väestöstä noin neljännes puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia, joten mielenterveyspalveluiden tulee olla monikielisiä ja kulttuurisensitiivisiä. Myös ruotsinkielisten tulee saada mielenterveyspalveluita omalla äidinkielellään. Mielenterveydestä tulee olla tietoa ja keskustelua myös selkokielellä, mikä hyödyttää esimerkiksi kehitysvammaisia ja muistisairaita.

Huono-osaisten ja syrjäytyneiden mielenterveyspalvelut tulee huomioida iästä riippumatta, ja kaupunkien sekä hyvinvointialueiden yhteistyötä tarvitaan lisää. Vanhemmuuden tuki on tärkeää mielenterveyden edistämisessä ja sen roolia tulisi periaatepäätöksessä vahvistaa. Syrjäytyminen on ylisukupolvinen ilmiö ja aina lapsen tai nuoren syrjäytyessä tulisi kysyä, missä palvelussa on korjattavaa sekä tarjota tukea koko perheelle.

TE24-uudistus ei huomioi riittävästi nuorten asemaa. Nuorten työllistymistä tukevat monialaiset palvelut, kuten Ohjaamo-palvelut, tulisi näkyä vahvemmin periaatepäätöksissä. Aikalisä-toiminnan rahoitus tulee varmistaa.

Periaatepäätöksessä tunnustetaan kolmannen sektorin rooli mielenterveystyössä, mutta järjestöjen tukien leikkaukset heikentävät niiden toimintaedellytyksiä. Erityisesti lasten ja nuorten

mielenterveyden tukeminen vaatii selkeitä resursseja. Järjestöjen ja kuntatoimijoiden yhteistyö edellyttää riittävää ja pitkäkestoista rahoitusta.